

TÄHKEKE

NR.5

1976

Monument Tallinnas Maarjamäel.
Pildistanud GUSTAV GERMAN

KÄED

© EKP Keskkomitee
Kirjastus 1976

Käed on monumendikivvi raiutud...
— Igavesti leegitsevat tuld kaitsvad käed.

Tuli leegitseb nende mälestuseks, kes andsid oma elu Nõukogude kodumaa vabaduse eest. Tuli leegitseb nende auks, kes andsid oma elu meie elu eest, meie tänaste tööde ja rahu eest.

Ent käed on ka nii hellad...

— Last rinnale suruva ema käed.

Käed on ka nii soojad...

— Südamliku sõbra ja seltsimehe käed.

Käed on ka nii töökad...

— Tööd täis tehase- ja põllumehe käed.

Käed on ka nii karmid...

— Kodumaa piiridel relva hoidva sõduri käed.

...Võidupühal seisatame monumendikivvi raiutud käte ees, igavest tuld kaitsvate käte ees. Ja me teame, et meiega on ema pehmed ja hellad käed, sõbra ja seltsimehe südamesoojad käed, tehase- ja põllumehe töökad käed, kodumaad ja rahu kaitsva sõduri karmid käed.

Need jäävad meiega alati, igavesti. Nagu monumendikivvi raiutud, igavesti leegitsevat tuld kaitsvad käed.

EINO TALI

19. MAI

- Illustreerinud IIVI SAMPU-RAUDSEPP

Ühel päeval sai esimese klassi oktoobrilaste täht kirja:
«Kallid oktoobrilapsed. Varsti on 19. mai — pioneeriorganisatsiooni sünnipäev. Tähel valmistuda raportiks! Nuputage, kuidas seda teha!

Rühmanõukogu.»

Kirja näitasid tähelapsed kohe oma vanematele sõpradele Iville ja Jürile. Ivi luges kirja läbi ja küsis: «Mida te ise arvate!» Tähelapsed vaikisid. «Siin on kirjas: NUPUTAGE. Kahe päeva pärast kohtume teiega uuesti.» Järgmisel korral oli ettepanekuid palju. «Teeme joonistuste näituse,» ütles Kaja. «Käsitööd paneme ka välja,» lisas Mare. Riho pakkus luuremängu.

«Teeks õige vägede ülevaatuse,» arvas Mikk. «Igaühest saab keegi.» «Teeme jah!» olid kõik õhinal nõus. Tüdrukutest-poistest said õpetajad ja aednikud, kunstnikud ja meremehed, sanitarid ja kes kõik veel. Ainult pisike Piret ja tagasihoidlik Raivo ei julgenud öelda, kelleks tahavad hakata: Piret tahtis ka õpetaja olla, Raivo aga frummar.

Tööd ja tegemist jätkus nüüd kõigile. Millest rääkida, mida lugeda või laulda, mida tantsida või joonistada — see tuli ju veel ise otsustada. Aga ega otsustamine nii lihtne olnudki. Vägede juhataja Mikk küsis nõu õelt. Riina teadis alati, mida ja kuidas teha.

Lõpuks saabus oodatud päev. Kõige ees sammus saali vägede juhataja Mikk. Tema järel Raivo trummipõrina saatel kogu täht.

Piret oli kohe nagu päris õpetaja, kui ütles:

«Täna räägin teile oma sõbrast.» Piret jutustas, et ta sõber on tark ja huvitav ning abivalmis, kuid teda tuleb ka väga hoida. Kord, kui Piret oli sõbra õue unustanud, oli ta saanud ema käest riielda.

«Kes see sõber on!» mõtles nii mõnigi. Aga varsti selgus, et Piret rääkis RAAMATUST.

Sanitar Jaak oli kohe nõus esmaabi andma, kuid ei leidunud soovijaid. Kõik tähelapsed olid terved ja teadsid, kuidas enda eest hoolitseda.

Ivi jälgis oma tähelaste esinemist erutusega. «Mis oli juhtunud? Miks äkki Mikk rivi ees oli! Tüdrukud pidid ju...» ehmus ta.

Kõlas käsklus: «Täht, valvel!» Miku märguande peale tõusid lehed, igaühe! suur trükitäht. Külalised ja pioneerid lugesid kokku: ÖNNITLEMES PIONEERE! Ja nagu ühest suust kõlas kolmekordne «aitäh!».

ELJU MARDI

MIS KOOLIAASTAST MEELDE JÄI

Kõik need, kellest siin nüüd juttu tuleb, õpivad Tallinna 4. Keskkoolis. Kes esimeses, kes teises klassis. Ja nad kõik on oktoobrilapsed. Tõsi küll, Seili Palm, Svea Reinhold ja Ene Koplimes on pioneerid ja viienda klassi tüdrukud, aga nemadki kogu aeg oktoobrilastega koos, sest nad on oktoobrilaste juhid. Kui õppeaasta juba lõpule jõudma hakkas, läksime kooli ja küsisime: mis siis aasta jooksul tehtust kõige rohkem meelde jäi? Palju. Rahvaste sõpruse pidu, kus iga täht esindas ühte liiduvabariiki. Ja kohtumine Nõukogude armee ja sõjalaevastiku päeval, kus külalisteks olid sõdurid — aasta-paar tagasi sama kooli lõpetanud noormehed. Või tantsimine-laulmine emadele ja vanaemadele rahvusvahelisel naistepäeval. Ning muidugi oktoobrilaste nädal koolis: iga päev oli mõni üritus — oktoobrilaste vägede paraad, kolmanda klassi õpilaste vastuvõtmine pioneeriks, kohtumine lastekirjanikuga, töö päev...

Mida aga tehti siis, kui ülekoollisi koondusi parajasti polnud? Kõige rohkem meeldisid oktoobrilastele igasugused võistlused. Võisteldi laulmises, mõistatamises, muinasjutuvestmises. Pioneeridelt olid auhinnad parimatele deklamaatoritele ja luuletajatele. Väga toredad olid ka mängukoondused. Mati Maasikale meeldisid kõige rohkem meisterdamiskoondused, kus plastmasspudelitest, nende korkidest ja mitmesugustest muudestki asjadest loomi ja linde valmistati. Naistepäevaks tehti emale kingiks linik, millele enda joonistatud kaart juurde käis. Kaido Kellale meeldis diafilme vaadata. Aga kõige toredam oli tema arvates see koondus, kuhu toodi kaasa marke ja märke ja üldse kõike, mida keegi kogunud oli. Kaido ise kogub nimelt marke.

Missugused peavad olema pioneerid, seda jutustasid oktoobrilastele tähekes juhid Ene, Svea ja Seili. Missugused peavad olema oktoobrilapsed, seda teavad kõik isegi hästi. Kui keegi käitus nii, nagu kohane pole, tuleb talle kohe oktoobrilaste reegleid meelde. Ka õppimises tuli mõnikord kaaslastele appi minna. Tiiu Kaldma tegi etteütlusi Tiidule. Tiit läks kohe kurjaks, kui Tiiu esimesel korral talle kahe pani. Aga teises töös oli tal ainult kolm viga ja kolmanda alla pani Tiiu oma õpilasele koguni viie. Tähekeste komandörid Aurika Gergeležiu ja Anu Mägi arvasid, et ega see komandöriamet just väga raske olnud.

Tähekes juhid leidsid aga üksmeelselt, et oktoobrilapsed olid väga toredad. Suusarajal tuli end päris pingutada, et nendest mitte maha jääda. Ja kunagi saavad neist kindlasti tublid pioneerid.

LEMBIT RATTUS

Pildistanud VILLU MAASK

MALLELE MUMMULINE KLEIT, JAANILE SÄBRULINE SÄRK

Ema õmbles Mallele suveks mummulise kleidi ja Jaanile säbrukirja särgi.

«Minu kleit on ilusam!» uhkustas Malle peegli ees keerutades.

Jaan mõtles mossitades parajat vastust, kui isa ütles: «Kleidi- ja särgiriie on ühes kombinaadis kootud. Tallinnas on suur riidevalmistamise kombinaat «Balti Manufaktuur».» Seda Malle ja Jaan ei teadnud.

Võib-olla sinagi ei tea, kuidas riidet tehakse? Tule lähme vaatama!

«Oi kui suur hoone!» oleksid imestanud. «Ja kui palju masinaid! Ja kui palju puuvillal!»

Kleidi- ja särgiriidet tehaksegi siin puuvillast. Puuvilla tuuakse kaugelt lõunast: Usbekistanist, Turkmeeniast, Tadžikistanist, isegi Aafrikast — Egiptusest. Kombinaadis pakitakse rasked puuvillapallid lahti. Masinad sakutavad puuvilla kergeks ja kohevaks. Siis sõidutatakse puuvill kraasimismasinasse. Seal väljub puuvill pika pehme lindina. Ketrusmasin teeb kohevast lindist peene lõnga. Ketraja jälgib kuue suure ketrusmasina tööd. Ta vaatab, et sajad puuvillalindid ei katkeks, et igast lindist saaks kerale valge lõng. Siis kerib käärimismasin lõnga keradelt suurde rulli. Ja vaata nüüd niisutatakse lõnga tärklise- ja liimisekus, venitatakse, aurutatakse ja kuivatatakse! Miks? Selleks et riie tuleks tugev ja ilus. Sellise riide kohta öeldakse — kvaliteetne.

Algas ju uus viisaastak. Kõik meie kodumaa töötajad püüavad toota ainult vastupidavat ja ilusat kaupa. Selleks tulevad inimestele appi uued masinad. Ka «Balti Manufaktuuris» koovad puuvillalõngast riidet uued kudumismasinad. Kangur ainult kõnnib masinate vahel ja vaatab, et lõng ei katkeks. Üks kangur töötab 28 masinal.

Aga kuidas tehakse riidele lilled, mummud, ruudud ja friibud? Need trükitakse masinate abil valgele pleegitatud kangale Eesti teises suures kombinaadis — «Kreenholmi Manufaktuuris». See asub Narvas. Nõnda mürisevadiki ööl ja päeval «Balti Manufaktuuris» ja «Kreenholmi Manufaktuuris» sajad masinad, kududes ilusat ning vastupidavat kleidi- ja särgiriidet.

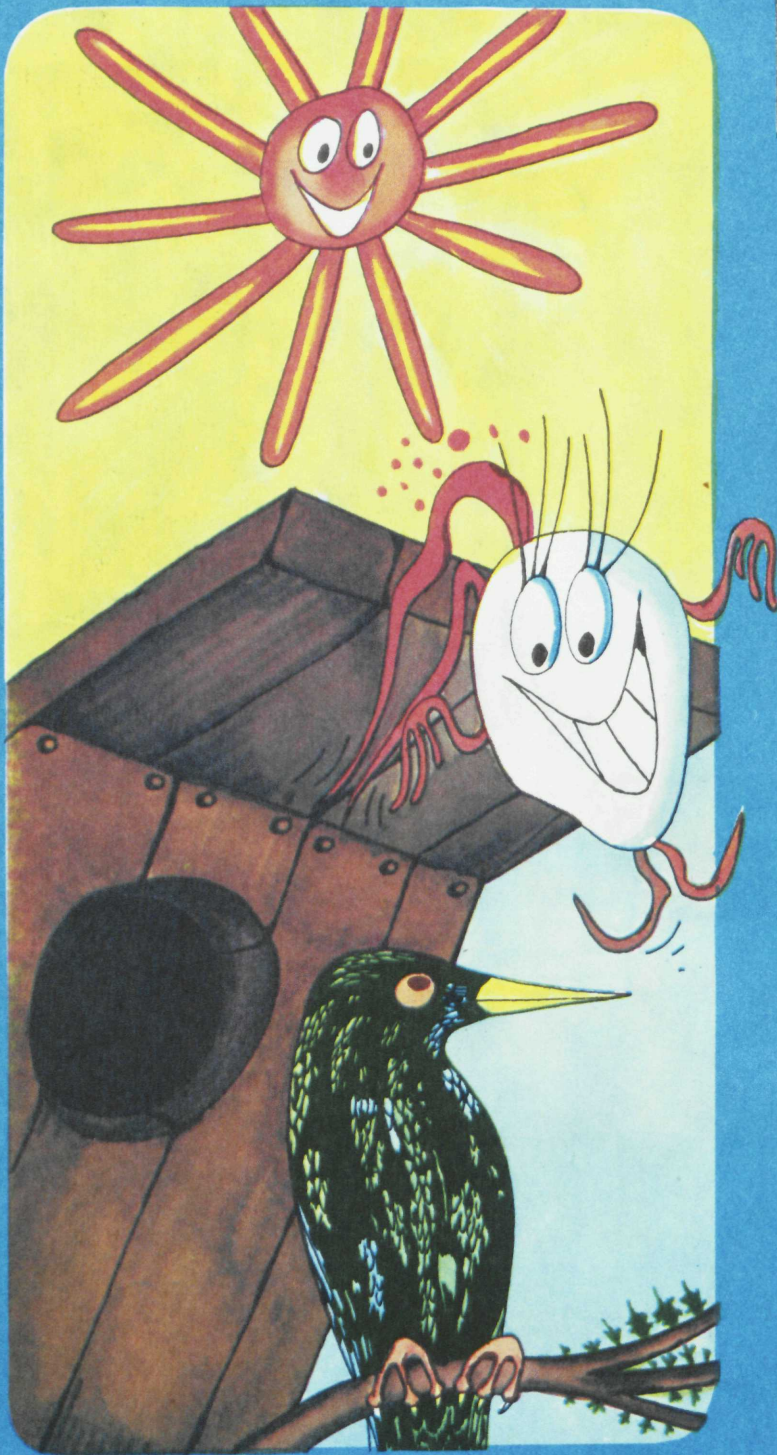
LUDMILLA MÄGI

Eesrindlane Aino Treštšova jälgib ketrusmasinate tööd. Kauplustes on müügil ilus ning vastupidav kleidi- ja särgiriie.

Pildistanud ULVAR RUUBERG

KULDNOKA LAUL

Kui õues võis selgesti tunda kevadelõhna, tuli esimese klassi lastele mõte teha kuldnomajaja. Pärast tunde läksid nad kooli töökotta ja saagisid ja raspeldasid ja hõõveldasid ja haamerdasid ja puurisid nii et küll sai. Ja siis oli linnomajaja valmis. Kui seda oli küllalt imetletud, viis suur pioneerist poiss Päärn linnomajaja vahtra otsa.

Vaher kasvas just esimese klassi akna all. Seetõttu said lapsed linnomajaja hästi silmas pidada. Ei läinudki palju aega, kui korteriotsija kohale saabus. Pesakasti katusele laskus must läikiv sulesaks, kuldne nokk uudishimulikult lahti. Külaline vupsas ümmargusest uksest majakesse, vaatas kõik, mis vaja, järele, ja istus siis lennuava ette oksale.

Elju ja Anne ja Lembit ja kes nad seal kõik olid surusid kõrvad vastu aknaklaasi. Nad tahtsid kuulda, kuidas tänulik kuldnokk laulab. Aga läikiva sulerüüga lind ei teinud nokka lahtigi. Mis kuldnokkal viga oli!

«Tal on vist kurk kibe,» arvas Anne.

«Ta on vist palava nahaga külma vett joonud,» arvas Elju.

Nad mõlemad eksisid. Äkki ütles peenike hääl nende selja taga: «Ei mingit kurgukibedust. Ei üldse nahapalavust. Soojalt maalt siiateel on kuldnokk oma laulu ära kaotanud.»

See oli muidugi Klaabu, kes istus Eino ranitsast väljaulatuval joonlaual, käed kõhul vahelifti, ja kiikus suure mõnuga. Algul ei tahtnud lapsed ta juttu uskuda.

«Kuidas sa seda teada said!» päris Elju.

Klaabu säras üle näo.

«Aga niiviisi,» tegi ta krimblitest noka ja liigutas käsi nagu tiibu. «Niiviisi võin ma iga kuldnokaga mõtteid vahetada.»

Nüüd oli siis selge, miks kuldnokk kurvalt vaikis. Mida sa hing rõõmustad, kui laul on kadunud! Eljul ja Annel ja Lembitul ja Einol ja kes nad seal kõik olid hakkas vaesest kuldnokast kangesti kahju.

«Anname talle uue laulu,» pani Lembit ette. «Mina olen vanaemalt kuulnud, kuidas linnud laulavad. Vint laulab:

«Siit, siit metsast ei tohi sa võtta mitte üks pirrutikk!»
Ka teised lapsed olid kuulnud, kuidas linnud laulavad.

«Kägu laulab:

Kukku!
Leib lukku!
Võti vanamoori tasku!» mäletas Anne.

«Lööke laulab:

Tiri-liri-lii,
siri-lii,
üle maa, üle raa!» teatas Elju.

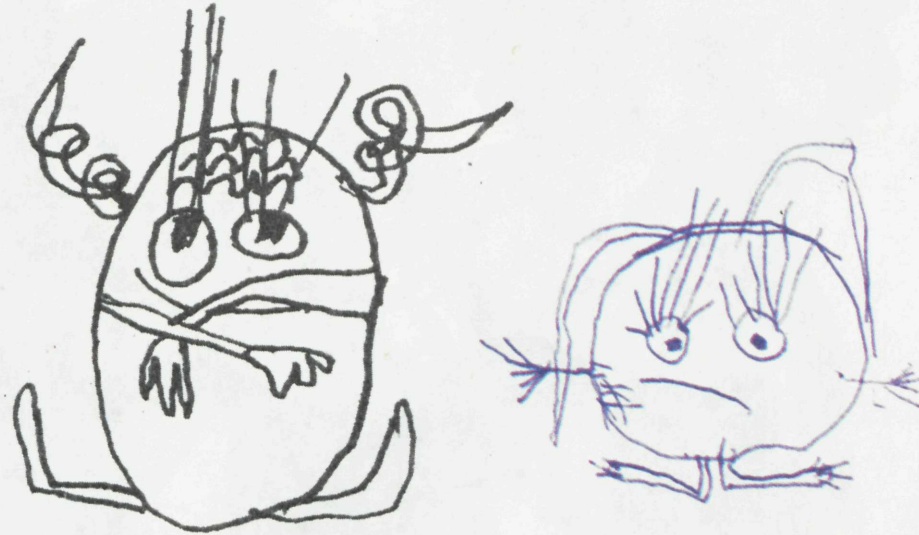
Aga Einole oli vanaema koguni öökulli laulu selgeks õpetanud. Vigurivänt Eino pani kaks kätt suu ette ja hüüdis nii öönsa häälega, et isegi Klaabu võpatas:

«Uhuu! Kas tüdruk kodust!»
Ainult kuldnoka laulu ei tulnud kellegi meelde.

Aidake teie, lapsed! Kes kirjutab üles või luuletab ise kena kuldnoka laulu, võib saada Klaabu linnulaulu-preemia.

KLAABU POSTKAST

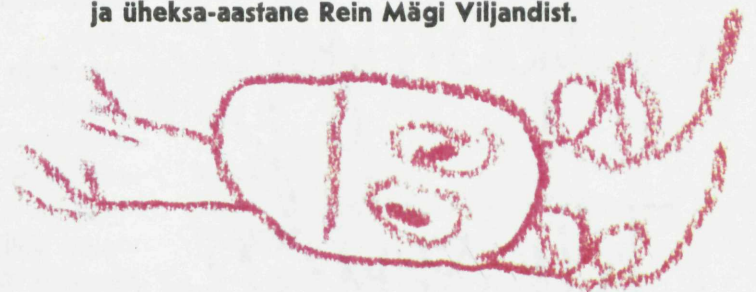
Täna kõik, kes aitasid mul avastada, kuidas ma pean mõtlema. Paremad mõtlemispoosid saatsid

kuueaastane Ain Jõe Tartust,

viieaastane Silvia Rips Tallinnast

ja üheksa-aastane Rein Mägi Viljandist.

VÄLJA KÖNNAP

Lugu Krokovandist ja Eledillist

Kaugel maal elasid kaks sõpra — Krokovant ja Eledill. Krokovant elas jões, Eledilli kodu oli aga metsa sees. Ühel päeval pani Krokovant saapad pähe ja mütsi jalga ning läks Eledilli sünnipäevale. Juba kaugelt kostis ta kõrvu magusat toidulõhna, sest Eledill oli oma sõbra kurvastamiseks palju suupäraseid roogi valmistanud. Krokovant soovis Eledillile sünnipäeva puhul vähe õnne ja siis istusid nad peolauale ning hakkasid toolidel olevaid maitsvaid sööke nosima. Eledill ütles Krokovandile: «Söö aga maasikajäätis ilusti ära, siis saad magusroaks hernesuppil!» Kui sõbrad olid priskelt sünninud ja joonud, arvas Krokovant: «Mul oleks nagu aeg koju tulema hakata.» Ta ütles Eledillile hüvastijätuks viisakalt tere ja vantsis koju. Eledill aga võttis pidžaama seljast ja pugus voodi alla magama, sest ta oli sünnipäevapeost nii väga väsinud.

IKO MARAN

Kipsmjäu ja Kipsnjäu

Tolmusel riivil sitsisid kaks kassi: Kipsmjäu ja Kipsnjäu.

Nende vahel seisis pall, üks külj punane, teine sinine.

«Ma tegin suure avastuse,» teatas Kipsmjäu ühel päeval.

«Mis avastuse sa tegid?» küsis Kipsnjäu.

«Nime't et kõik pallid on punased,» kuulutas Kipsmjäu.

«Mitut palli sa oma elus üldse näinud oled?» küsis Kipsnjäu süütu ilmega.

«Oige mitut: üleile hommikul nägin ühte, eile teist, täna kolmandat,» loetles Kipsmjäu tähtsalt.

«Kus? Oleks huvitav teadal!»

«Siinsamas, meie kahe vahel.»

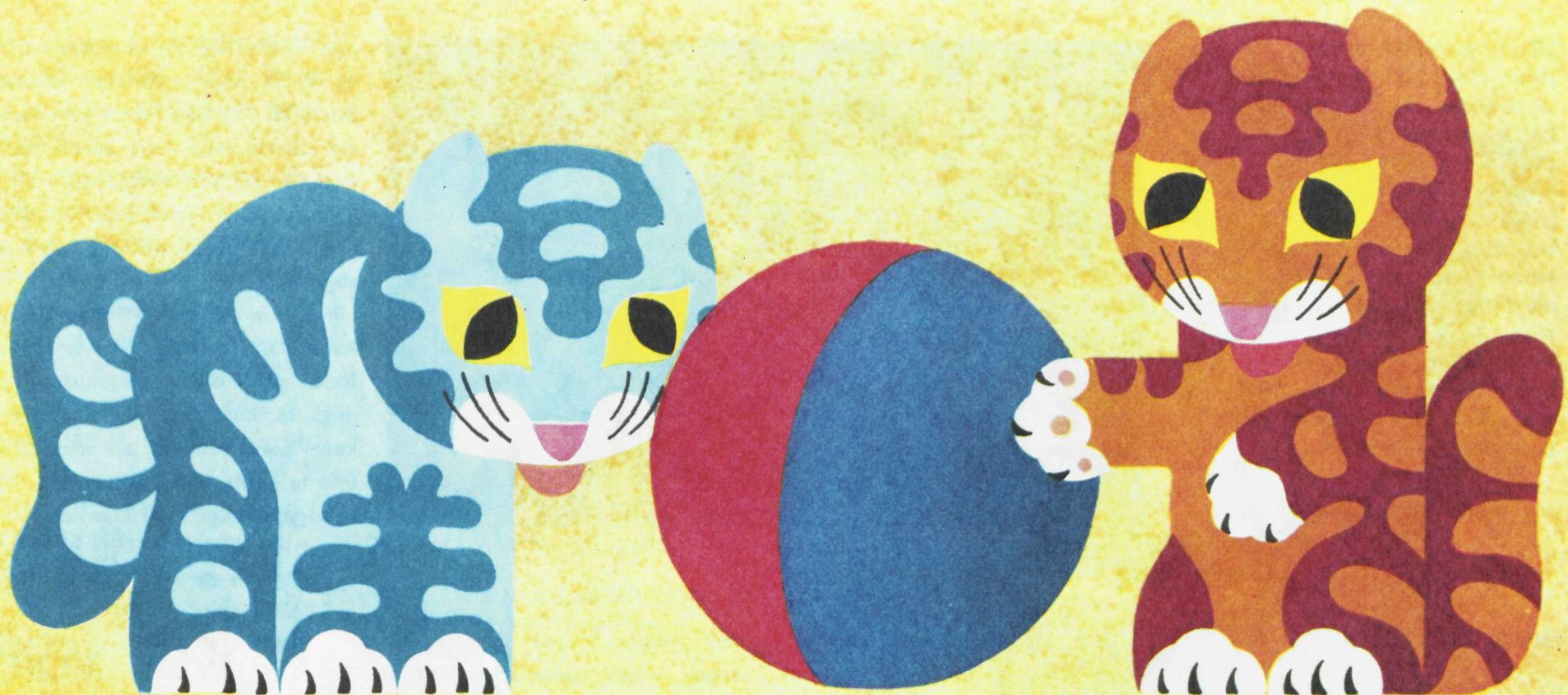
«Luba tähendada, et see on üks ja seesama pall, mida sa igal hommikul uuesti näed,» muigas Kipsnjäu nüüd õelalt.

Kipsmjäul oli piinlik rumala eksituse pärast, kuid ta ei näidanud seda välja, vaid ütles:

«Noh, eks seegi ole avastus, et üks ja seesama pall on iga päev ühteviisi punane.»

«Ja sina oled iga päev ühteviisi Kipsmjäu, kes ei oska sinise ja punase vahel vahet teha!» hüüdis Kipsnjäu põlastavalt.

«See pall siin on igatahes sinine, mitte punanel!»

Talle ei tulnud mõttessegi, et palli teine külg võib teist värvi olla. Kipsmjäu ei tulnud selle peale amugi mitte, ta arvas, et Kipsnjäu narrib teda, ja ütles kurjalt:

«Pall on punane, ma ütlesin, ja kõik!»

«Sinine, ütlesin minul» raius Kipsmjäu vastu.

«Kas sa pead mind rumalaks?!» Kipsmjäu surus kõrva peale ligi. Kõik kassid teevad nii, kui neil hing täis läheb.

«Kas sa pead mind pimedaks?» Kipsnjäu lingutas saba. Kõik kassid teevad nii, kui kaklus seisab ees.

«Ma kriibin su nina puruks!» ähvardas Kipsmjäu. Suure vihaga unustas ta, et on kipsist — kipsküüned

ju kipsnina peale ei hakka.

«Ma hammustan sul kõrva peast!» föötas Kipsnjäu. Polnud temalgi enam meeles, mis materjalist nad mõlemad on.

«Punanel!» kräunatas Kipsmjäu.

«Sininel Sininel!» turtsus Kipsnjäu vastu.

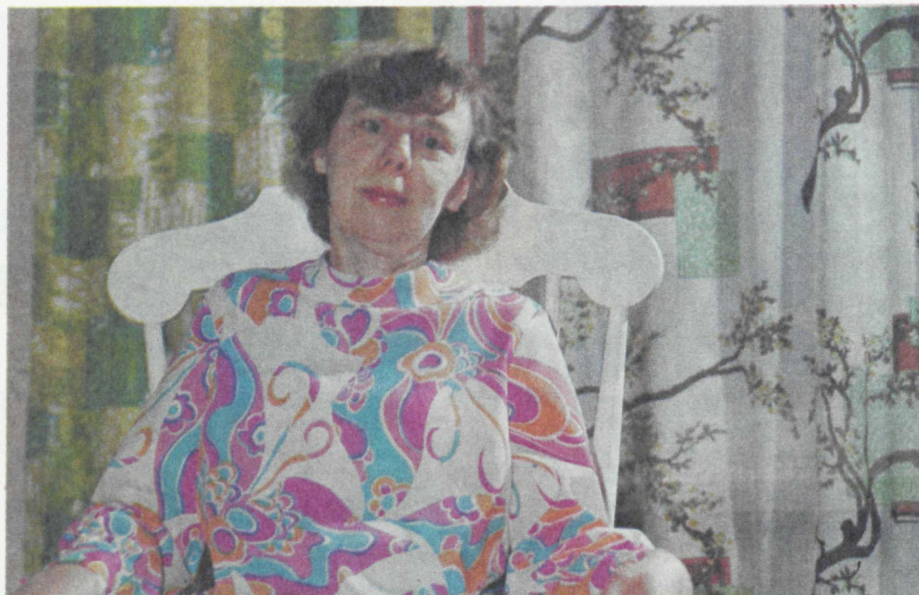
Tagantjärele on raske kindlaks teha, kumb esimesena teist ründas. Korraga käis igatahes raksakas — sõbrad pörkusid peadpidi kokku ja tolmu-sele riiulile langes klirinal kahe kipskassi jagu kilde. Üks suurem tükk riivas palli ja sundis seda teist külge keerama. Nüüd oleks kipspeadelegi paistnud, et nad olid tühja vaielnud, kuid neist polnud enam nägijaid.

Illustreerinud HELDUR LARETEI

Selle loo lõpetuseks kõlbab ütelda:
EHKKI OLED OMA PEA
SAANUD ILMA TASUTA,
ÄRA SEDA SIISKI LAUSA
KOKSIMISEKS KASUTA.

HELJU RAMMO esimese lasteraamatu «Salgajuht Mare» ilmumisest on möödas täpselt kümme aastat. Pärast esimest raamatut on Helju Rammo kirjutanud veel terve hulga jutte ja näidendeid. Väiksematele lastele kirjutatud lookesed said hiljem ühiseks pealkirjaks «Oks oma-moodi poiss», pioneerialistele mõeldud jutud aga «Passita täis-mees».

Nüüd kirjutab Helju Rammo raamatut tüdrukust, kelle nimi on Kriste-Kaja. Selle raamatu pealkirja ei tea aga veel autorgi.

HELJU RAMMO

Missugune on õige sõprus?

Kriste-Kaja teab seda. Sest tal on pisi-pisike armas nukk Raasu. See on kohe nii pisike, et mahub koolikleidi tasku.

Ja seal Kriste-Kaja koolikleidi taskus ta nüüd ongi. Võtab osa matemaatikatunnist. Kuulab kenasti vaikselt, mismoodi käib korrutamise ja jagamine. Aga vene keele tunnis pistab ta juba pea taskust välja ja vaatab oma rõõmsate silmadega ringi.

«Mis sa küll teed?!» kohkub sellest Kriste-Kaja. Ja just siis käsib õpetaja tal ütelda vene keeles «puuder».

«Raasu,» vastab Kriste-Kaja krap-sakalt, ilma et üldse mõtleks, mida ütleb.

«Mis raasu?» ei saa õpetaja aru. Lapsed klassis naeravad. Nad ei saa ka aru.

Kriste-Kaja näpistab ennast, sest tal on niisugune mood, et kui enda peale pahaseks saab, siis näpistab. Rumaluse, üleannetuse või mõne muu halva asja pärast. Aga mis see enam aitab!

Kuid joonistamistunnis juhtub veel hullem lugu. Seal pisi-pisike Raasu hüppab krapsti Kriste-Kaja koolikleidi taskust põrandale. Õnneks on teised kevadpiltide värvimisega nii ametis, et nad seda ei märka,

aga Kriste-Kaja ise ehmub niivõrd, et värvib oma kevadpildil põõsad pruuniks. Ja nüüd näpistab ta end sel päeval juba teist korda. Selle eest, et nii tähelepanematu oli! Viimaks jõuab koolipäev lõpule ja Kriste-Kaja tõttab pisi-pisikese Raasuga koju.

«Ema, ma näpistasin täna ennast kohe kaks korda!» teatab Kriste-Kaja juba esikus ja jutustab siis, miks ta seda tegi. Kuid pisi-pisikese Raasu süüks ei aja midagi, ei ütle ta kohta ühtki halba sõna. Niisugune ongi õige sõprus.

Kes võib olla printsess?

Kriste-Kaja arvab, et igaüks. Ja sellepärast hakkaski ta printsessi-krooni tegema. Lõikas krooni joonistuspaperist välja, värvis vesivärviga kollaseks ja painutas kroonisakid kenasti väljapoole.

Seejärel lippas Kriste-Kaja vannituppa, näitas emale oma uhket krooni ja ütles: «Hakka nüüd kohe printsessiks!»

«Ei saa,» vastas ema, «näed ju ise, et pesen praegu pesu.»

«Aga kas pärast pesupesemist hakkad?» päris Kriste-Kaja edasi. «Oi, pärast pesupesemist tuleb toad ära kraamida,» vabandas ema.

«Aga siis?» nõudis Kriste-Kaja.

«Siis pean lõunat valmistama,» ütles ema.

Nüüd läks Kriste-Kaja nägu mossi.

«Nii ei saa sa üldse printsess olla.»

«Muidugi ei saa,» kinnitas ka ema ise ja lisas: «Printsess võib ainult see olla, kes ei pea midagi tegema.»

Ei pea midagi tegema! Kes küll võiks niisugune olla? Muidugi Kriste-Kaja pisi-pisike armas nukk Raasul! Ikka seesama imetilluke, kes pihku ära mahub.

Ja Kriste-Kaja hakkas ruttu uut printsessikrooni tegema. Lõikas nüüd joonistuspaberist tillukese krooni välja, värvis vesivärviga kollaseks ja painutas kroonisakid kenasti väljapoole.

Nii saigi pisi-pisikesest Raasust printsess.

IRA LEMBER

KIISULIPS

MINA KANNAN KIISULIPSU.
AGA KIISUL POLE LIPSU!
KIISUL KULUB HOOLT JA AEGA
JUBA LUMIVALGE KRAEGA.
TÜLI OLEKS LIPSUGA,
PESEMA PEAKS LIPSU KA.
JA NII POLEKS KIISUL MAHTI
KORRALDADA HIIREJAHTI.

IGAÜHEL OMA KOHT

TARTUS VOOLAB EMAJÕGI —
SEE ON VIST MU EMA JÕGI.
SAAREMAAL ON KARUJÄRV —
SEE MU MÄNGUKARU JÄRV.
MULLE SOBIKS MUHUMAA,
SEST MA TIHTI MUHKE SAAN.
AGA VEEL KOHT IMELINE
ON MU ISA NIMELINE:
PUHKUST VEETA HÄÄDEMEESTEL
SOBIB HÄSTI HÄÄDEL MEESTEL.

MIKS SAVANNIS POLE VANNI

ÜKS LÕVI SAVANNIS
KÄIS IGA PÄEV VANNIS.
ELEVANT PRITSIS VETT NAGU DUŠS
JA AHVIDELT KÖLAS VÕIMAS TUSS.
SEE LÕBU VÕIS KAUA KESTA,
SEST LÕVI ARMASTAS PESTA.

Illustreerinud ANNE AARE

KUID ÜKSKORD SILMA LÄKS SEEP,
MIS JU KÕIGILE HAIGET TEEB.
SIIS MÕIRGAS LÕVI ÜHTEJUTTI
JA SILMIST SEEBIMULLE NUTTIS.
SEST AJAST LÕVI VANNIS EI KÄI.
JA VANN KASVAS VARSTI ROHTU TÄIS.

«Pidupäeval» — pildi kokku kleepinud KALLE KÖLLO ja MERIT LAHTVEE Kehra Keskkooli II klassist.

PEIPSI JÄRV

KES ON KALLASTEL KÄINUDI!
 KES ON PEIPSI JÄRVE NÄINUDI!
 MINA OLEN KALLASTEL KÄINUD.
 MINA OLEN PEIPSI JÄRVE NÄINUD.
 SEAL SÕIDAVAD POPSUDES PAADID,
 PAATIDES SUURED KALASAAGID.
 SEALT PALJU KALU SAAB,
 SAAB KOGU MEIE MAA.

MARGIT PIIR,
 Kuuste 8-kl. Kooli III klassi
 õpilane

KEVAD

KEVAD SAABUNUD ON JUBA,
 PÄIKSEST SÄRAB ÕU JA TUBA.
 NÕOD NII RÕOMUS ON ME MEEL,
 VAHEAEG ON JUBA TEEL!

INGRID HAMM,
 Tallinna 34. Keskkooli III-b klassi
 õpilane

TEEME LAHTI
 POSTIPAUNA!

«Sadamas» — joonistanud 5-aastane ALO NEIL MÖLDER Tallinnast.

PÄÄSUKE

PÄXSUKENE, TII-TII,
TULE JÄLLE TAGASI!
KEVAD SAABUS, LA-LA-LAA,
PÄXSUKENE TULI TAAS.

ILONA JUUDAS,

Tallinna 24. Keskkooli II-b klassi
õpilane

KUI VANA SA OLED?

Kui Rein koolist tuli, pidi ta poodi minema. Et lõbusam oleks, võttis ta venna kaasa. Venna nimi on Madis. Madis on viieaastane.

Poodi sõitsid poisid frammiga. Õuna peatuses väljusid Rein ja Madis frammist. Nad ületasid tänava, läksid veidi maad jalgsi ja olidki kaupluses.

Kui ostud tehtud, sõitsid Rein ja Madis frammiga koju. Poodi minnes olid nad frammis püsti seisnud, nüüd aga istusid. Järgmises peatuses tuli peale kaks vanainimest. Kui vanakesed nägid, et istekohta ei ole, jäid nad seisma. Madis märkas seda. Kohe tõusis ta püsti ja pakkus istet. Üks vanakestest tänas ja istus.

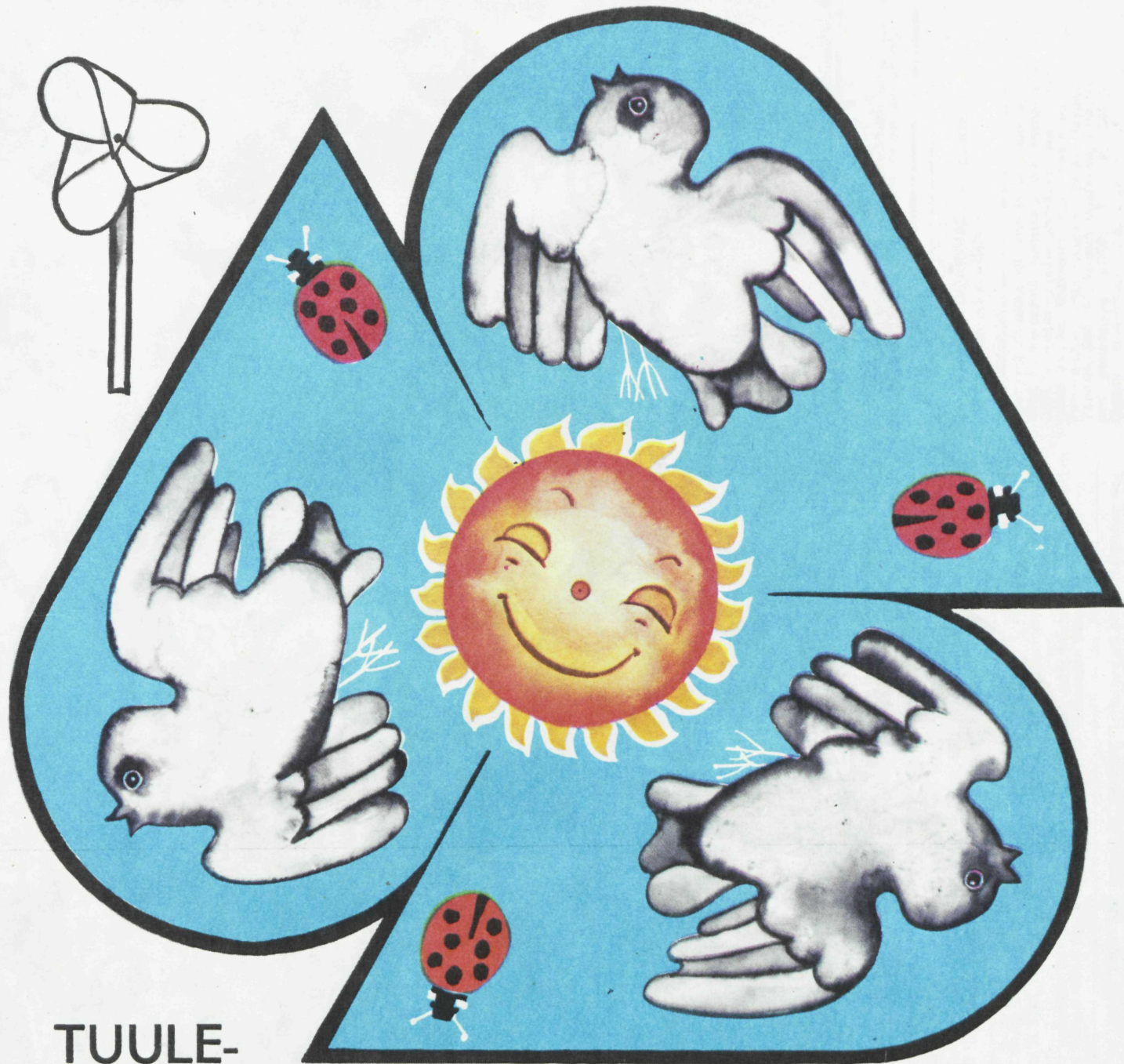
Teine pidi edasi püsti seisma. Rein ei teinud sellest väljagi. Lõpuks küsis vanake Reinult: «Kui vana sa oled!» Rein sai kohe aru, mida talle öelda taheti, ja tõusis püsti.

Järgmises peatuses läksid poisid maha. Tänaval päris Madis Reinult, mida vanake temalt oli küsinud. Rein ei vastanud midagi, ainult punastas.

INGA YIART,

Lohusalu Algkooli II klassi
õpilane

SEDA SINIST JOONT MÕÕDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

TUULE- RATAS

Jämedate äärjoonte järgi lõika kujund välja. Peenikesi jooni mõõda tee tiibadesse sisse-lõiked. Nüüd vali, kumb kujundi pool jääb

tuuleratta sise-, kumb välisküljeks. Vastavalt valikule murra tiibade otsad keskele kokku ja kinnita nõõpnõela või väikese naelaga kepi külge.

Kui tuulerattaga õues vastutuult jooksed, hakkab ratas vurisedes pöörlema.

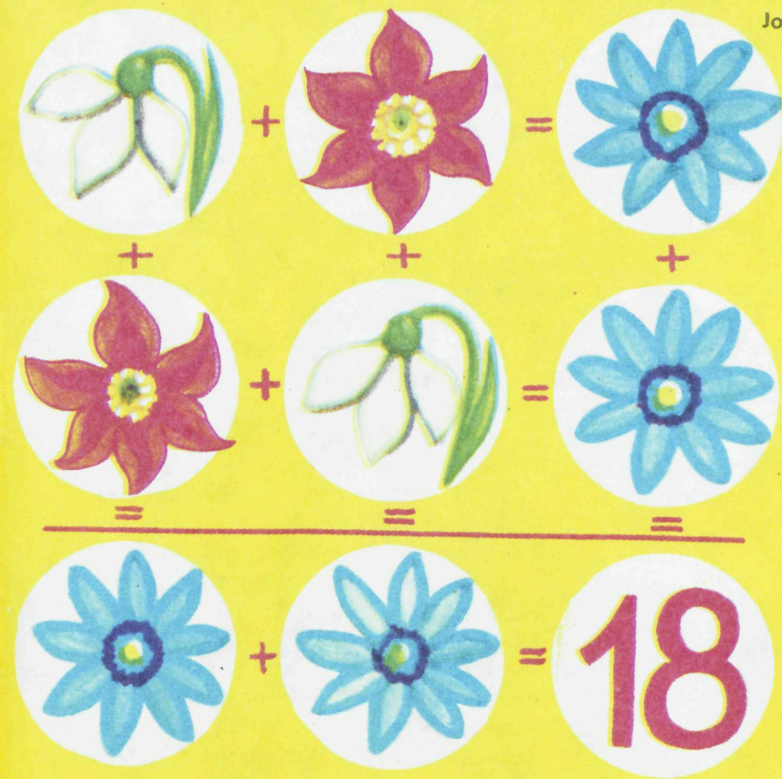

Joonistanud ENE PIKK

EINO SEPP

IMEROHI

Vihmakest valas ja valas.
Kurel on kummikud jalas.
Vurtsuvad säärikud särjel.
Meres on mõni veel märjem.
Kardetav köha on konnal,
nohu on luigemadonnal.
Siis juba aevastab haigur.
Küllap on külmetushaigus.
Pardil on palavik paha.
Gripp pani pikali haha...
Arst ainsa rohuga piirdub —
kirjutab päikesekiirgust.

Missugune arv vastab igale joonisel kujutatud lillele!

Iga tüdruk korjab eri lilli. Milliseid!

Jaota ring kolme sirgjoonega neljaks osaks, nii et igasse jääks üks lind, üks liblikas ja kolm lille!

ARVA ARA! ARVA ARA! ARVA ARA! ARVA ARA!

ELKND Keskmittee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 5 — 1976. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskmittee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetus käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattise. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja A. Aare, vanemkorrektor E. Orgmets. Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiline toimetaja 681-321; koolilelu, teadus, tehnika 681-315; kirjandus, kirjad 681-317; korrektor 681-316; üldtelefon 681-318.

Laduda antud 5. IV 1976. Trükkkida antud 21. IV 1976. Trükiary 71 000. Ofsetpaber nr. 1, 60x90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,65. MB-03096. Tellimise nr. 1090. EKP Keskmittee Kirjastuse trükkikoda, Tallinn 200 001, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel EDGAR VALTERI joonistus «Kevadtööd koolilaias».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пioneерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии, Таллин, 200 001, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЦСРСР, Таллин, 200 101, Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ № 1090. Тираж 71 000.

Taimekogu ehk herbaarium

Õli soe päikesepaisteline kevadpäev. Võtsin mängulabida ja plastikaatkotti ning läksin aasale. Seal õitsesid nurmenukud. Kaevasin kolm ilusat, suurte õite ja tervete lehtedega nurmenukku maa seest välja. Raputasin nende juured mullast puhtaks. Seejärel panin nurmenukud sirgelt ajalehepaberi vahele. Ja et taimed viga ei saaks, asetasin hästi ettevaatlikult plastikaatkotti. Metsa alt kaevasin niimoodi välja kolm valgeõielist ülüst. Ka need panin ajalehepaberi vahele ja torkasin kotti.

Korjatud taimed närtsivad kiiresti ja võivad oma loomuliku värvuse kaotada. Et seda ei juhtuks, ruttasin koju ja hakkasin kohe taimekogu ehk herbaariumi tegema.

Mõned ajalehed rebisin keskelt pooleks. Lehepooled murdsin kokku, nn. ümbriseks. Ümbriste vahele asetasin taimed sirgelt, nii et nende lehed ei oleks kortsus ja õied muljutud. Ning veel nii, et taimeosad üksteist ei kataks. Edasi panin ümbrise alla ja peale veel mitu kokkumurtud ajalehte.

Kui kõik taimed olid niiviisi ümbriste vahel ja ajalehtedega kaetud, panin need üksteise peale ja asetasin pappkaante vahele. Peale panin raskuseks mõned paksud raamatud. Surve all olevatest taimedest tungis niiskuse paberitesse. Paberid said

märjaks ja ma asendasin need kuivadega. Nii vahetasin pabereid esialgu 2—3 korda päevas, hiljem 1—2 korda päevas. Kuigi ka taime ümbrispaber oli niiske, seda ma siiski ei vahetanud. Läks mööda mitu päeva. Ja siis olid taimed kuivad ning ma võisin nad herbaarlehele kinnitada. Herbaarleheks võtsin paksema joonistuspaberi. Taimede kinnitamiseks kasutasin paberiribasid, mille otstele panin veidi liimi. Taimede jämedamad juured õmblesin niidiga lehe külge.

Herbaarlehe alumisse paremasse nurka kleepisin etiketi. Sellele kirjutasin taime nime, taime kogumiskoha (mets, niit, kraavikallas) ja korjamise kuupäeva. Lõpuks ka oma nime.

Pikk suvi on ees. Korja ka sina lilli ja tee neist herbaarium. Nii õpid taime kõige paremini tundma. Pea meeles, et taimede sobivaimaks korjamisajaks on kuiv päikesepaisteline keskpäev. Kaste- või vihmamärjad taimed lähevad pärast korjamist mustaks ja herbaariumi enam ei sobi.

Kui sa mõnd taime ei tunne, jäta nimi herbaarlehe etiketile esialgu kirjutamata. Hiljem teed õpetaja abiga kindlaks, mis lill see on.

LINDA METSAORG,
ENSV Noorte Loodusesõprade
Keskmäja direktor